

Beleidsmoment Jeugdhulp

25/09/2017

Programma

Welkom

Stefaan Van Mulders, administrateur-generaal
Jongerenwelzijn en voorzitter Aansturingscomité Jeugdhulp

Jeugdhulpbeleid nu en in de toekomst

Jo Vandeurzen, Vlaams minister voor Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

Afstemming beleid geestelijke gezondheidszorg

Dirk Dewolf, administrateur-generaal Zorg & Gezondheid

Programma

Werk 1: één gezin – één plan

Erwin Daenen, coördinator oproep één gezin – één plan

Werk 2: noden van jonge kinderen en hun context

Katrien Verhegge, administrateur-generaal Kind & Gezin

Werk 3: jongvolwassenen

Karine Moykens, secretaris-generaal departement Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

Programma

Werf 4: jeugddelinquentierecht

Stefaan Van Mulders

De zorg voor personen met een handicap

James Van Casteren, administrateur-generaal Agentschap
voor Personen met een Handicap

Vragenronde

Afsluiting

Stefaan Van Mulders

Jeugdhulpbeleid nu en in de toekomst

Jo Vandeurzen, Vlaams minister voor Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

- Intersectoraal jaarverslag
- Beleidskeuzes: 25 mio, 4 werven
- Geconcentreerde inzet in afgebakende regio's
- Linken met:
  - lokaal sociaal beleid
  - beleid geestelijke gezondheidszorg
  - beleid voor personen met een handicap
- Verontrusting

Afstemming beleid geestelijke gezondheidszorg

Dirk Dewolf, administrateur-generaal Zorg &
Gezondheid

Eerstelijns – kinderen en jongeren

- Eerstelijnsconferentie 16 februari 2017: aankondiging van geplande hervorming eerstelijnszorg
- Eerste stap: vorming van eerstelijnszones
  - Oproep verstuurd in juli; aanvragen tegen 31/12/2017
  - Begeleiding door transitiecoaches
- Eerstelijnszone: alle eerstelijnsactoren, dus ook partners uit jeugdhulp
- Eerstelijnspsychologische functie voor kinderen en jongeren
  - Opdrachten
  - Profiel
  - Inbedding

Programma vroegdetectie en -interventie

- Gids (IMC Volksgezondheid) – gericht op geestelijke gezondheid van alle kinderen en jongeren
- Netwerken: intersectoraal – verbindingen jeugdhulp
- Lopende programma's
- Programma vroegdetectie en -interventie
  - Krijtlijnen
  - Link oproep jeugdhulp
  - Template op website Z&G

Werf 1: één gezin – één plan

Erwin Daenen

Tendensen intersectoraal jaarverslag

- 2016: gebruik RTJ stijgt met 8%
- Grote toename beroep op crisisnetwerken
- Langere wachttijden voor jeugdhulp
- Complexere gezinssituaties, superdiverse samenleving

De uitdaging

- Ondervangen stijgend gebruik van zeer nabije ondersteuning
- Afdammen crisisnetwerken
- Gezinnen ondersteunen in wachtperiodes door snelle, preventieve en voldoende nabije jeugdhulp

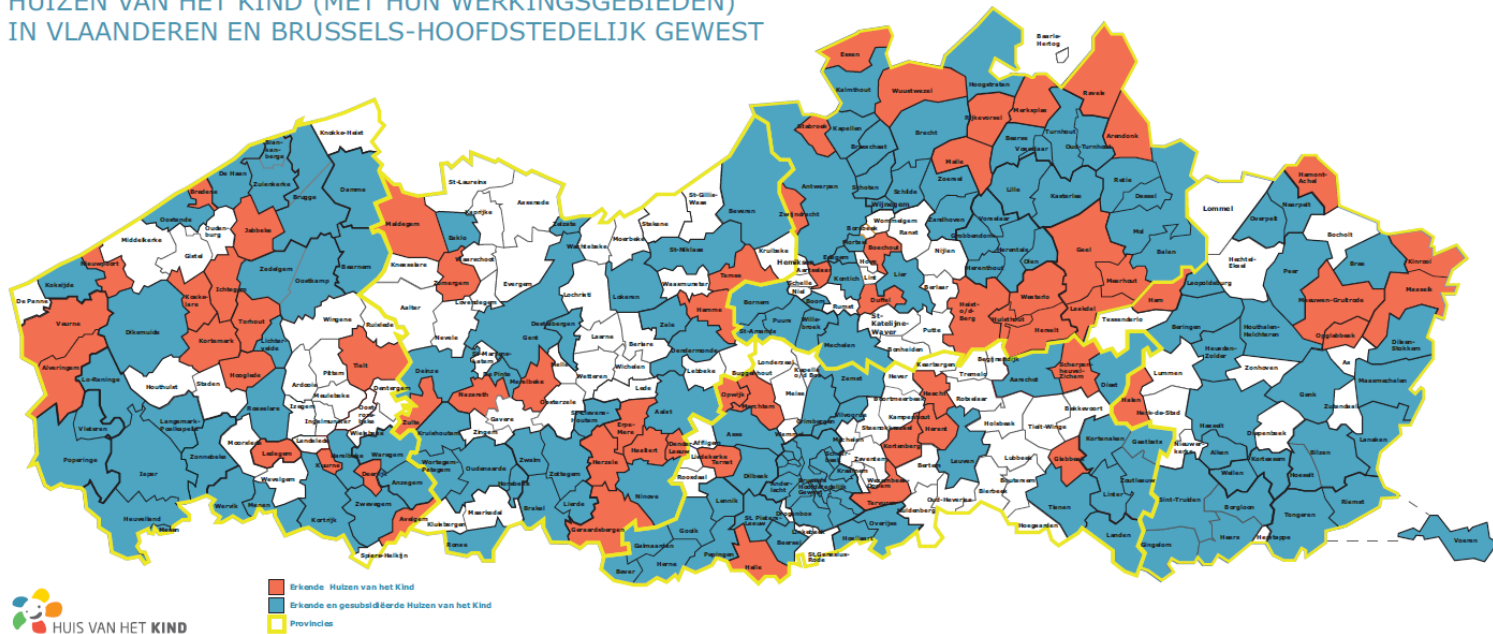
Versterking en samenwerking RTJ: één gezin – één plan

- Afstand tussen brede instap en RTJ-aanbod korter maken
- De extra capaciteit d.m.v. deze oproep sneller bij de hulpvraag brengen
- Door versterkte regionale samenwerking de mazen van het net dichtten, ook in crisissituaties en bij verontrusting

Werf 2: noden van jonge kinderen en hun context

Katrien Verhegge, administrateur-generaal Kind
& Gezin

HUIZEN VAN HET KIND (MET HUN WERKINGSGBIEDEN)
IN VLAANDEREN EN BRUSSELS-HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Huis van het Kind

1. Overal Huizen van het Kind
2. Levensdomeinen verbinden
3. Elk kind, elk gezin gepast ondersteunen

Zorggarantie bij uithuisplaatsing jonge kinderen

1. Effectueren van geactualiseerde visie op uithuisplaatsing jonge kinderen
Van den Bruel, B., & Stroobants, T. (2016). *Uitgangspunten en krachtlijnen bij uithuisplaatsing van jonge kinderen i.f.v. Vlaamse beleidskeuzes*. Brussel: Jongerenwelzijn/Kind en Gezin

www.kindengezin.be/img/uitgangspunten.pdf

- a) We **realiseren pleegzorg als eerste optie**: dit noodzaakt meer en betere pleegzorg, en een versterkte samenwerking tussen pleegzorg, residentiële zorg en verwijzers
- b) We geven een **duidelijke plek aan residentiële zorg**, met een gerichtere inzet i.f.v. realisatie van een gezinsklimaat met perspectiefzoekende finaliteit
- c) Een versterkte positionering van uithuisplaatsing **in een breed veld van ondersteuning en hulp** aan kinderen en gezinnen

Zorggarantie bij uithuisplaatsing jonge kinderen

2. Doelgroep

Precaire situaties bij jonge kinderen (0-3 jarigen) die omwille van een verontrustende situatie niet langer in hun gezin kunnen verblijven, die nood hebben aan snel inzetbaar aanbod (onmiddellijk) en afgestemde aanpak (1 gezin = 1 plan)

Zorggarantie bij uithuisplaatsing jonge kinderen

3. Finaliteit

- jeugdhulpvragen naar uithuisplaatsing worden onmiddellijk, concreet en kwaliteitsvol opgenomen;
- een stabiele langetermijnoplossing wordt zo snel mogelijk bereikt, in eerste instantie in de thuissituatie en zo niet, dan in pleegzorg;
- continuïteit in trajecten wordt gewaarborgd;
- alle betrokken actoren realiseren samen een onderbouwd en gemeenschappelijk plan

Zorggarantie bij uithuisplaatsing jonge kinderen

4. Aanpak

- Regionale afspraken tussen een aantal prioritaire actoren i.f.v. versterkte samenwerking (1 gezin, 1 plan)
  - ✓ Materniteiten en pediatrie, Regioteamwerking K&G, VK, OCJ, SDJ, pleegzorg, CKG, OVBJ
- Voortbouwen op lokale en regionale actoren en samenwerkingsverbanden
  - ✓ Crisisnetwerk IJH, (flexibele) kinderopvang, Huizen van het Kind, netwerken RTJ, ...

Zorggarantie bij uithuisplaatsing jonge kinderen

4. Aanpak (vervolg)

- Met duidelijke engagementen
  - ✓ Goede en snelle exploratie, taxatie en desgevallend indicatiestelling uithuisplaatsing
  - ✓ Garanties op snelle zorg
  - ✓ Garanties op continuïteit in de zorg
  - ✓ Garanties op afgestemde aanpak

Zorggarantie bij uithuisplaatsing jonge kinderen

4. Aanpak (vervolg)

- Versterking van basiscapaciteit snel inzetbare (onmiddellijk) en kortdurende residentiële zorg (3 maanden), incl. gezins- of contextbegeleiding
  - ✓ Uitbreidingsbeleid residentiële plaatsen en begeleiding
  - ✓ Gericht op toewerken naar huis of naar pleegzorg
  - ✓ Volgens kwaliteitsvoorwaarden
  - ✓ Cruciale rol in het uitwerken van een afgestemde aanpak

Zorggarantie bij uithuisplaatsing jonge kinderen

4. Aanpak (vervolg)

- Sterke verwachtingen t.a.v. pleegzorg o.a. op vlak van selectie pleeggezinnen, snelle procedures en het delen van goede praktijken
- Belang van delen van praktijken en instrumenten
  - ✓ Veiligheidsplannen, in beeld brengen van mogelijke pleeggezinnen in de context, methodiek gezinshereniging pleegzorg, e.a.

Werf 3: jongvolwassenen

Karine Moykens, secretaris-generaal
departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Actieplan Jongvolwassenen

- Overgang van residentiële opvangvormen naar zelfstandig wonen is voor jongeren te grote stap
- Jongvolwassenen zouden bij verlaten jeugdhulp maximaal kennis en vaardigheden moeten hebben om zelfstandig te leven
- Voor jongvolwassenen die verdere hulp nodig hebben: specifieke acties

Specifieke acties

- **Intersectorale benadering**
  - Aanbod zelfstandig wonen voor jongvolwassenen van Jongerenwelzijn, CAW en VAPH meer afstemmen op elkaar
- **Krachtgerichte aanpak**
- **Waarborgen hulpcontinuïteit in overgang jeugdhulp naar volwassenenhulp**
  - Acties voor de uitstroom uit jeugdhulp
    - Groeiplan
    - Ondersteuningsplan
    - Contextbegeleiding gericht op stabiele woonsituatie (housing first) en psychosociale ondersteuning
    - Burgerinitiatieven, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen

Specifieke acties

- Acties tijdens en na uitstroom uit jeugdhulp
  - Verantwoorde afsluiting en nazorg
  - Afstemming met volwassenenhulpverlening
  - Link tussen residentiële zorg en zelfstandig wonen: kleinschalige wooneenheden

Planning en uitvoering actieplan

- **Goede praktijken inventariseren en verspreiden**
  - Najaar 2017: bevraging m.b.t. goede praktijken (i.s.m. koepels)
  - Najaar 2017: bevraging gebruikersorganisaties
  - Voorjaar 2018: focusgroepen m.b.t. deze goede praktijken
  - Verankering in draaiboeken, regelgeving, ...
- **Gezamenlijke investeringen Jongerenwelzijn – GGZ – CAW-VAPH**
  - Jongerenwelzijn: kleinschalige wooneenheden (2 mio euro)
  - GGZ: geïntegreerd, intensief begeleidingstraject voor jongvolwassenen met psychische problemen, in combinatie met woonondersteuning (1 mio euro)
  - CAW: brug naar volwassenenhulp realiseren (0,5mio euro)

Werk 4: jeugddelinquentierecht

Stefaan Van Mulders

Jeugddelinquentierecht – traject

- Maatschappelijk debat
  - Omgevingsanalyse
  - Professionele stakeholdersoverleg (thematisch)
  - Volwaardige inbreng van jongeren en ouders via ‘parallel spoor’ i.s.m. vzw Cachet en vzw Ouderparticipatie
  - Discussienota en besluitteksten (www.jongerenwelzijn.be)
- Voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht
Goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 14 juli 2017

“Herstel en sanctie als constructieve reacties op delicten gepleegd door minderjarigen”

Jeugddelinquentierecht – traject

Decreet betreffende jeugddelinquentierecht

- 14 juli 2017: eerste principiële goedkeuring Vlaamse Regering
- Inwinnen advies – tweede principiële goedkeuring Vlaamse Regering – Raad van State – bespreking commissie Vlaams Parlement – stemming plenaire vergadering Vlaams Parlement – bekrachtiging en afkondiging Vlaamse Regering – publicatie Belgisch Staatsblad
- 1 januari 2019: inwerkingtreding decreet jeugddelinquentierecht

Uitvoeringsbesluiten

- Begin 2018: ontwerp teksten uitvoeringsbesluiten

Erkenning en organisatie privaat aanbod – Maatregelen – Erkenning en organisatie GI, oriëntatiecentrum, gesloten zorg, detentiecentrum – Inwerkingtreding

Jeugddelinquentierecht – concept

- Plegen van de feiten (12 jaar - 18 jaar)
- Duur reacties (bovengrens 23 jaar)
- Verantwoordelijkheid van jongeren als vertrekpunt
- Duidelijke, snelle, constructieve en herstelgerichte reacties
- Gedifferentieerd aanbod van reacties
- Gesloten begeleiding in een gemeenschapsinstelling
- Gemoduleerd aanbod in een gemeenschapsinstelling
- Gesloten oriëntatie
- Recht op jeugdhulp
- Rechtswaarborgen

Jeugddelinquentierecht – aanbod

- Gesloten aanbod MOF – gemeenschapsinstelling (concept decreet)
- Gesloten aanbod VOS – private sector (concept decreet)
- 1/4/2017: gedeelde trajecten verblijf GI en contextbegeleiding
privaat aanbod (36) (1,2 mio euro)
- 1/9/2017: ombouw naar beveiligend aanbod bij privaat aanbod
(13) (+ 520.000 euro)
- 2018 - 2019: verdere versterking ikv jeugddelinquentierecht (2
mio euro)

De zorg voor personen met een handicap

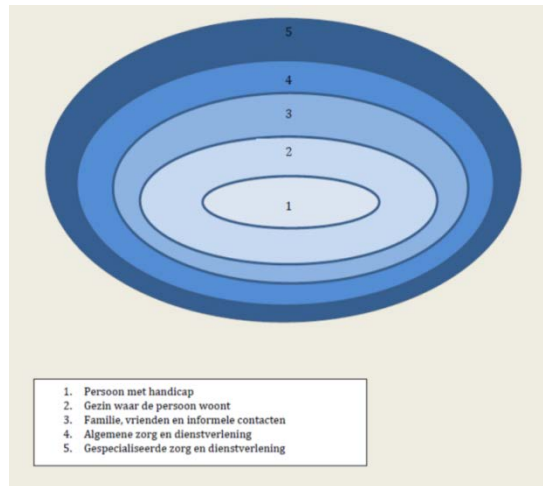
James Van Casteren, administrateur-generaal
Agentschap voor Personen met een Handicap

Een nieuwe visie en een nieuw beleid voor PmH

VN Verdrag PmH

Perspectief 2020: nieuw ondersteuningsbeleid PmH

Decreet PVF

Cirkel 1: zelfzorg

Cirkel 2: gebruikelijke zorg & ondersteuning binnen gezin

Cirkel 3: vrijwillige ondersteuning door familie, vrienden, burens

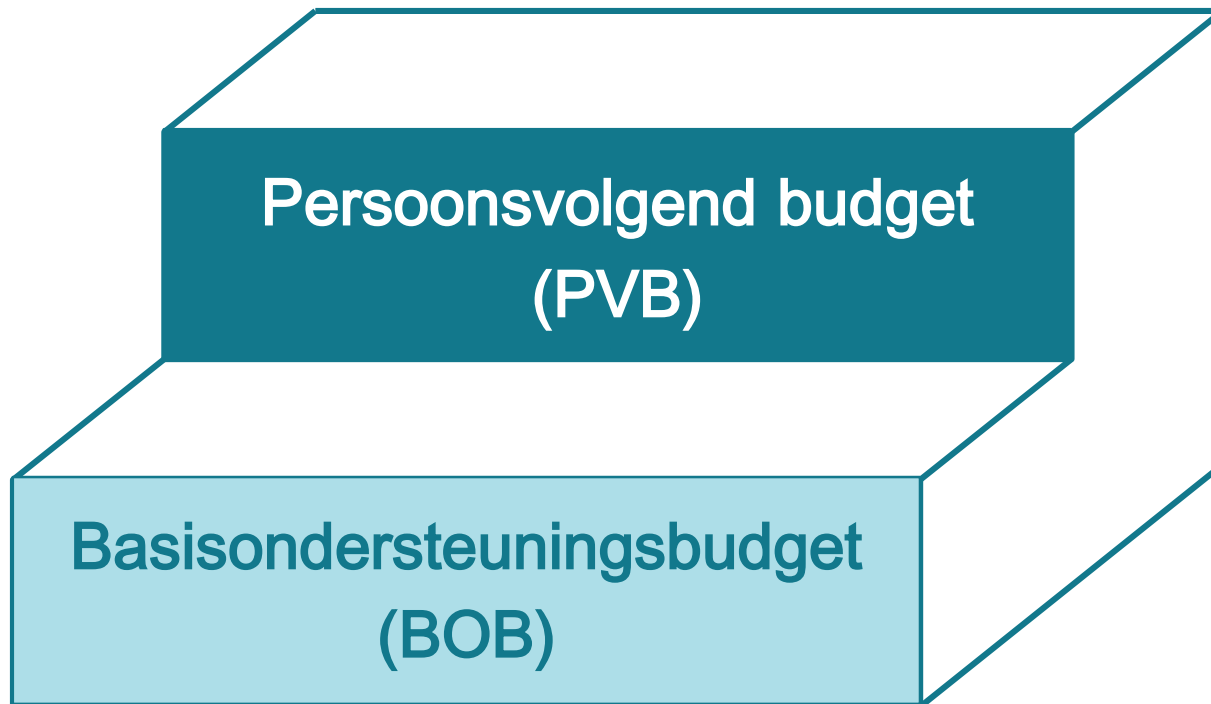
Cirkel 4: ondersteuning door reguliere diensten

Cirkel 5: door het VAPH gefinancierde ondersteuning, rechtstreeks en niet rechtstreeks toegankelijk

Vermaatschappelijking van de zorg. Gedeelde zorg en ondersteuning. Regie in eigen handen. Inclusie & participatie.

Een getrapt systeem

PVF voor minderjarigen met een handicap

- Intersectorale Taskforce PVF minderjarigen opgestart december 2016
- Invoering PVF minderjarigen deze regeerperiode
- Belang van stevig uitgebouwde en toegankelijke eerstelijnszorg en rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (RTJ)
  - sterk voortraject nodig: inbreng van reguliere actoren binnen diverse sectoren (cirkel 4)
  - RTJ binnen VAPH = specialistisch gezien chronische aard problematiek, laagdrempelig, vaak langdurig
  - samenwerking binnen lokaal netwerk belangrijk
    - Rol van de DOP's gesubsidieerd door het VAPH – focus op krachtgericht werken – netwerkversterkend - vermaatschappelijking van de zorg

GES+

- Schaalvergroting: van versnippering naar clustering met aangepaste voorwaarden
- Uitbreiding van huidige aanbod (capaciteitsverhoging tot 38 plaatsen)
- Verankering in regelgeving
- Bevraging door IROJ's tegen 15 oktober
- Uitbreiding vanaf 1 januari 2018

Vragen

Afsluiting

Stefaan Van Mulders